

Hvad er demokrati – for dig?

Information om øvelsen

Indhold

En kombination af en formidlings- og vurderingsøvelse, hvor eleverne skal vurdere og argumentere for, hvilken definition på begrebet demokrati, som de finder mest dækkende for deres forståelse af demokrati.

Formål

- At eleverne opnår en nuanceret forståelse af begrebet demokrati og de forskellige demokratiopfattelser, der eksisterer.
- At eleverne udvikler deres egen forståelse af begrebet demokrati, og hvad det betyder for dem personligt.

Fag

Dansk: I relation til dansk arbejdes der med at deltage aktivt, åbent og analytisk i dialog. Øvelsen lægger desuden op til at eleverne udvikler et nuanceret ord- og begrebsforråd, at de udtrykker sig i en sammenhængende og disponeret form samt vurderer og perspektiverer værdier og værdiforestillinger i andres udsagn.

Samfundsfag: I relation til samfundsfag arbejder eleverne primært med at redegøre for forskellige opfattelser af demokratiet som politisk idé og styreform samt at diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet.

Tidsforbrug

3 lektioner

Materialer

Bilag til elever: 14 definitioner på demokrati

Introduktion

1. Definér demokrati

Udlever listen med 14 definitioner på demokrati (Bilag til elever).

Bed eleverne selvstændigt gennemgå definitionerne og beslutte sig for hvilken definition de personligt finder mest dækkende. Giv den tid, der skal til, dog max. 45 minutter.

Bed derefter eleverne læse den definition op, som de har valgt. Skriv definitionerne op på white- eller SMART boardet. Etabler derefter grupper af elever, der har valgt de samme definitioner. Der vil sandsynligvis være elever, der står alene tilbage. Disse elever arbejder selvstændigt videre.

Eleverne får nu til opgave på max. 45 minutter, at lave en sammenhængende argumentation for, at netop deres definition er vigtigst, mest præcis og dækkende for, hvad demokrati betyder for dem.

Bed nu eleverne om at fremføre deres argumentation for klassen. Når alle argumenter er fremført, bedes eleverne vurdere hvilke af de andres argumenter, som de netop har hørt, der stod stærkt, tilføjede noget til deres egen forståelse eller lignende. Saglige kritiske vurderinger er også velkomne.

2. Refleksion og opsamling

Som afslutning på øvelsen stilles følgende spørgsmål:

- Hvad synes I er det mest centrale ved begrebet demokrati?
- Har I fået en anden opfattelse af, hvad demokrati betyder for dig/Jer efter denne øvelse?
- Er den ene definition mere rigtig eller forkert end den anden?
- Betoner definitionerne forskellige sider af demokratiet? Hvilke?
- Forestil Jer, at I boede i et land, der ikke var demokratisk, hvad synes I så, er det allervigtigste aspekt af demokratiet at indføre i dette land?
- Er Danmark et demokratisk land, vurderet med Jeres favoritdefinition?

Kilde

Demokrati fordi (kampagnemateriale fra 2010)

Udarbejdet af Institut for Menneskerettigheder i samarbejde med Integrationsministeriet og Ungdomsbyen

Forfattere: Cecilia Decara og Lone Smidt

Øvelsen er opdateret i 2019

Bilag til elever: 14 definitioner på demokrati

1. Demokrati er et ord, der kommer fra oldgræsk. Demos betyder folk, kratos betyder magt eller styre; så demokrati betyder folkemagt eller folkestyre.
2. Demokrati er en livsform, der bygger på respekten for det enkelte menneske.
3. Demokrati er hver enkelt persons ret til på lige fod med andre at forme samfundet på en sådan måde, at det størst mulige antal mennesker opnår den størst mulige lykke.
4. Demokrati er en politisk ideologi, hvis grundværdier er frihed, lighed og tolerance.
5. Demokrati er retten til at leve, som man vil, med respekt for andres ret til at leve, som de vil.
6. Demokrati er samtale og debat ført i størst mulig frihed mellem alle samfundets medlemmer.
7. Demokrati er det princip, at de, der er berørt af en beslutning, bør være med til at træffe den, direkte eller indirekte. Princippet bør gælde overalt: i privatlivet, på arbejdspladsen, i samfundet og i staten.
8. Demokrati er en styreform, der tilsikrer alle den størst mulige lighed og den enkelte den størst mulige frihed.
9. Demokrati er en styreform, hvor hele folket - direkte eller indirekte - træffer de afgørende beslutninger om fastsættelse og fordeling af samfundets værdier.
10. Demokratiet er en styreform, hvor statsmagten skal fastsætte og opretholde en retsorden, der bygger på menneskerettighederne.
11. Demokrati er en styreform, hvor man kan slippe af med den siddende regering uden revolution og blodsudgydelse.
12. Demokrati er en styreform, hvor statsmagten træffer, iværksætter og håndhæver beslutninger, som er i overensstemmelse med, hvad folkets flertal ønsker.
13. Et demokrati er en stat, hvis parlament og regering er udpeget ved frie almindelige valg afholdt med få års mellemrum mellem kandidater opstillet af mindst to forskellige partier.

14. Et demokrati er en stat, hvor hvert enkelt menneske er forpligtet til at værne om menneskerettighederne, dels ved selv at respektere dem, og dels ved at medvirke til, at de bliver respekteret af de andre borgere og af landets politiske institutioner.

Kilde: Definitionerne er fra Democracy Handbook: www.Democracy-handbook.org